

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2026-0000009427

Datum

8 januari 2026

Opgesteld door

[Redacted signature block]

Bijlage(n)

1

Aan
Van

Minister van BZK
BFR/RTM

nota

ROB Kabinetsreactie

Aanleiding

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) bracht dit jaar de adviezen "Afrekenen met disbalans" (maart 2025) en "Meters maken met medebewind" (juli 2025) uit. Verzending hiervan wordt besproken tijdens de MR van 9 januari.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van de kabinetsreactie op beide adviezen aan de Eerste en Tweede Kamer.

Kern

- In de adviezen van de ROB wordt aanbevolen om een duidelijk en volledig overzicht op te stellen van medebewindstaken en bijbehorende middelen en uitgaven, om het gesprek over herstel van de balans te faciliteren.
- In de kabinetsreactie wordt de probleemanalyse van de ROB erkend en wordt een beschrijving geschetst van de inzet van het kabinet voor een goede werking van ons systeem van toedeling van medebewindstaken. Voorts wordt een beschrijving gegeven van de instrumenten die daarvoor worden uitgewerkt.
- Samenvattend geeft de kabinetsreactie aan dat dit systeem goed werkt, daar waar het nieuwe taken betreft, maar dat het op dit moment nog niet goed lukt om het gesprek over disbalans op bestaande taken te voeren. Daarnaast wordt aangegeven dat het kabinet het onwenselijk acht dat meer gedetailleerde sturing leidt tot steeds minder decentrale beleidsvrijheid.
- Om te bezien wat wel (beter) kan qua monitoring van bestaande taken, wil het kabinet daarom in de komende maanden met de koepelorganisaties van gemeenten en provincies een verkenning doen naar monitoring en hoe monitoring van (bestaande) medebewindstaken kan bijdragen aan het gesprek over het herstel van de balans van ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht.

Toelichting

Inhoud ROB advies

- Beide ROB-adviezen gaan over het zicht dat het Rijk heeft op taken die gemeenten uitvoeren in medebewind en op de mogelijkheden voor

gemeenten om te sturen op de kosten en de financiële risico's van deze taken.

- De ROB stelt in haar rapporten dat er een disbalans is ontstaan tussen (medebewinds-) taken, bevoegdheden en middelen van gemeenten en dat dit leidt tot frictie tussen het Rijk en de gemeenten. Door die disbalans kunnen gemeenten te weinig sturen op een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de taken, die de wetgever aan hen heeft opgedragen.
- De ROB beveelt de wetgever aan om te zorgen voor een duidelijk en volledig overzicht van de medebewindstaken van de gemeenten. Verder houdt de ROB een pleidooi om er structureel voor te zorgen dat er congruentie is tussen de ambities en de bekostiging, bevoegdheden en risico's van deze taken.

Onze referentie

2026-0000009427

Datum

9 december 2025

Afstemming

- Er is meerdere malen met de VNG gesproken over de reactie. Tijdens het laatste gesprek is ook de laatste versie van de brief gedeeld. De VNG heeft aangegeven positief te staan tegenover de aangekondigde verkenning.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kabinetsreactie ROB adviezen "Afrekenen met disbalans" en "Meters maken met medebewind" versie TK	
2	Kabinetsreactie ROB adviezen "Afrekenen met disbalans" en "Meters maken met medebewind" versie EK	